

Voorloopig Verslag en Eindverslag der Commissie van Rapporteurs over het wetsontwerp n°. 204.

VOORLOOPIG VERSLAG DER COMMISSIE VAN RAPPORTEURS over het ontwerp van wet tot wijziging en verhooging der begrooting van uitgaven van Nederlandsch-Indië voor het dienstjaar 1918 ten behoeve van de overneming door het Land van de aan de Exploratie Maatschappij „Lematang” toebehoorende mijnconcessies Bahangau, Boekit Asem, Boekit Boenian, Soeka Marinda, Boekit Kendi en Boekit Ringin, alsmede ten behoeve van den aanleg van eene spoorverbinding tusschen Moeara Enim en Tandjoeng. (204)

Het afdelingsonderzoek van dit wetsontwerp heeft aanleiding gegeven dat de volgende opmerkingen en beschouwingen:

In de Memorie van Toelichting deelt de Minister mede, dat bij de op 15 September 1917 gesloten overeenkomst o.a. bepaald werd, dat binnen een termijn van acht maanden aan de maatschappij verklaard zou worden of de aankoop van hare rechten tegen betaling van één millioen gulden wordt verlangd. Men zou gaarne nader ingelicht worden, waarop deze som van één millioen gulden steunt.

Ook zou men gaarne vernemen of reeds een begin is gemaakt met de exploitatie. De Minister deelt in de Memorie van Toelichting mede, waarop het aantal tonnen te verkrijgen kolen geschat wordt. Waarop steunen deze getallen? Wanneer deze cijfers door de Maatschappij zijn opgegeven, stelde men er prijs op te worden ingelicht of de Minister door een onderzoek de zekerheid heeft, dat inderdaad het aantal opgegeven tonnen zal kunnen gewonnen worden.

De Minister is van oordeel, dat voor de vorming van groote kolenontginningen in Nederlandsch-Indië van het particulier initiatief niet veel te verwachten is en dat daarom de ontwikkelingslijn van het kolenbedrijf in Nederlandsch-Indië in de richting ligt van algeheele en rechtstreeksche ontginning van Landswege. Men wenschte te vragen of daaruit volgt, dat de Minister dus den Staat beter geschikt acht dan particulieren voor technisch en commercieel beheer.

Eenige leden vroegen, of de bedoelde kolen geschikt zijn voor gebruik op den Zuid-Sumatra spoorweg; waarop van andere zijde werd opgemerkt, dat dit zeker het geval zal zijn, aangezien zij beter zijn dan de Cardiff-kolen.

Aldus vastgesteld door de Commissie van Rapporteurs den 27sten December 1918.

DE VOS VAN STEENWIJK.
LUCASSE.
WESTERDIJK.
MICHIELS VAN KESSENICH.
VAN DER HOEVEN.

EINDVERSLAG DER COMMISSIE VAN RAPPORTEURS over het ontwerp van wet tot wijziging en verhooging der begrooting van uitgaven van Nederlandsch-Indië voor het dienstjaar 1918 ten behoeve van de overneming door het Land van de aan de Exploratie Maatschappij „Lematang” toebehoorende mijnconcessies Bahangau, Boekit Asem, Boekit Boenian, Soeka Marinda, Boekit Kendi en Boekit Ringin, alsmede ten behoeve van den aanleg van eene spoorverbinding tusschen Moera Enim en Tandjoeng. (204)

Nadat het Voorloopig Verslag der Commissie aan de Regeering was medegedeeld, is van haar ontvangen de navolgende

MEMORIE VAN ANTWOORD.

De in de Memorie van Toelichting vermelde koopsom van één millioen gulden vertegenwoordigt de waarde, welke de Exploratie Maatschappij „Lematang” gemeend heeft aan de in haar bezit zijnde steenkolenconcessies te moeten toekennen. Slechts tegen betaling van dat bedrag is zij bereid gebleken hare rechten aan het Land over te dragen.

Met de exploitatie van de concessies der Maatschappij is nog geen begin gemaakt. De in de Memorie van Toelichting vervatte opgave van het naar raming te verkrijgen aantal tonnen kolen berust op de uitkomsten van het na totstandkoming van de optie-overeenkomst van Gouvernementswege ingestelde onderzoek naar den vermoedelijken kolenrijkdom in de onderwerpelijke concessie-terreinen.

Absolute zekerheid, dat inderdaad het geraamde aantal tonnen zal kunnen gewonnen worden, kon uit den aard der zaak evenwel nimmer verkregen worden.

Uit de omstandigheid, dat naar het oordeel van den ondergeteekende voor de vorming van groote kolenontginningen in Nederlandsch-Indië van het particulier initiatief niet veel te verwachten is en daarom de ontwikkelingslijn van het kolenbedrijf in Nederlandsch-Indië in de richting ligt van algeheele en rechtstreeksche ontginning van Landswege, mag geenszins worden afgeleid, dat hij in het algemeen den Staat beter geschikt zoude achten voor technisch en commercieel beheer dan particulieren.

De vraag, of de Lematang-kolen voor gebruik op den Zuid-Sumatra-spoorweg geschikt zijn, wordt bevestigend beantwoord.

De Minister van Koloniën,
IDENBURG.

De Commissie van Rapporteurs heeft gemeend met de mededeeling van dit antwoord aan de Vergadering haar Eindverslag te kunnen sluiten.

Vastgesteld den 4den Januari 1919.

DE VOS VAN STEENWIJK.
LUCASSE.
WESTERDIJK.
MICHIELS VAN KESSENICH.
VAN DER HOEVEN.